

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség:

SZEDED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.

A szerkesztőség telefonja: 305.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

egész évre 96.— K. negyedévre 24.— K.
félévre . . . 48.— K. egy hónapra 8.— K.

Egyes szám ára 30 fillér.

Kiadóhivatal:

SZEDED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.

A kiadóhivatal telefonja: 305.

Szeged, 1919.

VIII. évfolyam, 109. szám.

Csütörtök, május 15.

Az oktatók
nemzeti szövetsége körül.

(Saját tudósítónktól.) Betrix ezredes, városkormányzó egyik legutóbb kiadott rendeletével tudvalevőleg feloszlatta a Szegedi Tanárok, Tanítók és Ovók Nemzeti Szövetségét és mindössze egy gyűlést engedélyezett még az új alakulásnak, azt, amelyiken kimondja feloszlását. Ezzel szemben szerdán dr. Lippay György, a végrehajtó-bizottság megbízott elnöke körlevelet intézett a szegedi tantestület tagjaihoz, amelyben a többi közt azt írja, hogy a szövetséget nem oszlatták fel, hanem csak felfüggesztették a működését. A körlevél még ezeket is mondja:

Szilárd meggyőződéstől átitatott szavaink meggyőzték a városkormányzó ezredesét, hogy itt ellenforradalomról nincs szó. Belátta, hogy mi — saját szavai szerint — jót akarunk; mégis, hogy a társadalmi torzsaikodásoknak eleje vétessék és hogy tanácskozássainkból a vezetők akarata ellenére is a politika (amelyet mindvégig kerülni akartunk) ki ne robbanjon, időszerűség szempontjából a Nemzeti Szövetség működését kormányzói rendeletben felfüggeszti az antant által is elismert magyar kormány megalakulásáig, a melynek bekövetkeztét a kormányzó ur is rövid időn belül reméli.

(Az erre vonatkozólag utóbb kiadott kormányzói rendelet ugyan nem felfüggesztésről, hanem *feloszlatastról* szól; tény azonban, hogy az összekötő tiszt nekünk nem a feloszlatast, hanem a felfüggesztést tolmácsolta s így a feloszlatast csak az előttünk megszövegezett francia rendeletnek fordítása alkalmával a fordító révén került bele a magyar szövegbe.)

Intézkedéseinket, melyeket az állásainkól kitaszítottakkal szemben fogantatosítottunk, magáévá tette; eszerint mindenki olyan állásban marad, amilyenben március 21-ikén, azaz a proletárdiktatura első napján volt. A mi azóta történt, az mind semmis, tehát nincs meg többé az önérdeket a kultúra álarcaiban szorgalmazó, hírhedt kulturbizottság, érvénytelennek annak elmozdításai stb.

S most ezek után mi a teendő, kérdezték ugy-e kedves kartársak? Türelem, kitartás, az őszintén fellángolt magyar hazafiságnak és a hit iránt való lelkesedésnek megőrzése és a szív nyugalmanak ápolása legyen jelszavatok. Takaródzunk be újra — mint eddig — nemzetiszínű lobogónkkal, kapaszkodjunk bele a hit horgonyába és várjuk a virradatot. Mert most még csak hajnal van, mert most még csak pitymallik, de szól már a kakas, közeleg az ébredés órája és mi ismét magyarok leszünk. És a virradatnál mi újra hívunk benneteket és amint most, úgy akkor is sorakozzatok dicső trikolórunk alá. Kilépéseketek tartsátok mindvégig érvényben, az aláírásokat pedig fejezzétek be és szolgáltatásokat nekem be, hogy megtudhassuk, kik vagyunk magyarok ma, amikor nemzeti irányban haladni majdnem egy az ellenforradalommal. A kik most aláírtak, azok csak igazán a magyar névnek hordozói s higgyétek el, hogy ha a sötétség elmúl, ha a mai boru derül és a

haza és a vallás, mint legjobban megtépett ideálok felkarolásával megalakul a magyar kormány, lehangosabb magyarok épen azok lesznek mellettetek, akik ma világpolgárok, atheisták és megakadályozzák a nemzeti szövetséget hazafias munkáját.

Ezek után a közvélemény bizonyára kíváncsian várja, hogy a szövetség jövő sorsát illetőleg ki volt tévedésben.

Nem lehet a Délvidékre telefonálni.

— Nincs pénze a szegedi postának. — Kinevezések a postán. —

(Saját tudósítónktól.) Betrix ezredes, francia városkormányzó már két ízben is közzétette azt az értesítést, hogy a délvidéki megszállott területtel, a Bánáttal, Bácskával, és Baranyával ismét szabad a telefon- és táviró forgalom. Erre az előzékenységre igen sokan megörültek. Nemesak hivatalok emberei, kereskedők, vállalkozók, akik ügyeiket nem bonyolíthatják le a régen megszakadt érintkezés miatt, de magánosok is, akik még mindig mérhetetlen távolságban érzik magukat a megszállott vidékeken élő hozzátartozóiktól. Utazás és posta nagyon nehéz és nehézkes, a telefon és táviró sok mindent pótolna. Az értesítés közzététele után szinte megrohanták kérdézősködéseikkel az emberek a telefonközpontot és a postafőnököt. Százán meg százán akarnának Szabadkával, Temesvárral, Beeskerekkel, Kikindával, Zomborral beszélni. De nem lehet. Vegyük tudomásul, hogy nem lehet. Mert ha kétségtelen is Betrix ezredes jóindulata, olyan akadályok vannak, amelyeket eddig leküzdeni nem sikerült. A legfőbb gát a szerb hatóságok ellenkező akarata. Ugyanacsak akadály, hogy több vezetőket erőszakosan megszakítottak. Szerdán az ügyről kérdést intéztünk Kőrösi felügyelőhöz, a szegedi főposta főnökéhez, aki a következőket volt szíves elmondani:

— Amikor a hivatalos értesítést megkaptuk a francia parancsnokság részéről, hogy a közönség számára szabad a telefonálás és sürgönyözés a délvidékre, legelőször a szabadkai és a kikindai postafőnökökkel léptem telefon érintkezésbe s közöltem velük is a franciák engedélyét. Azt felelték, hogy a posta náluk is szigorú felügyelet alatt van s ők még semmiféle értesítést nem kaptak arról, hogy a forgalom zárlatát feloldották volna. Már pedig ők a szerb katonai parancsnokság engedélye nélkül semmit sem kezdehetnek. Erre természetesen megkértem őket, kísértsek meg az engedély megszerzését. Majd a temesvári posta és táviró igazgatóságához fordultam, amelynek hatósága alá tartozik az egész Délvidék postai-távírhálójának. Az igazgatóság részéről megígérték a közbenjárást. Az eljárás folyamatban van és talán lesz sikere. Bizzunk benne. Mindenesetre örövendetes, hogy a kezdeményezés a szegedi francia parancsnokság részéről megindult.

A szomorú valóság persze még mindig az, hogy a szegedi postán csak éppen hogy ten gődik a forgalom és a személyzet jórészenek, amely pedig ünnep nélkül való folytonos, erős munkához szokott, alig van dolga. S éppen a postások örültek meg legjobban annak, hogy legalább a Délvidékre áll helyre fokozatosan az egész forgalom. Nagy érdekük fűződik ahhoz, ha a postai pénzforgalom is megindulna. Most ugyanis aggódniok kell,

hogy megkaphatják-e júniusi járandóságukat.

Emiatt már küldöttség is járt dr. Dettre kormányzóbiztosnál. Elmondotta a deputáció, hogy a posta 450 alkalmazottjának fizetését kellene biztosítani, azonkívül anyagi beszerzésekre is nagy szükség volna már. A telefonközpont berendezése, a kapcsolók, jelzőlámpák, dugaszok megrongálódtak, javításukról, kicserélésükről kellene gondoskodni, mert gyakran a rossz felszerelés hibás abban, hogy késedelmesen történnek a kapcsolások. A küldöttség arra kérte a kormányzóbiztos, eszközölje ki, hogy a posta megbízottja Budapestre utazhassék és onnan a vezérigazgatóságtól pénzt hozhasson.

A francia parancsnokság akkor a hadiállapotra hivatkozva a fölutazást nem engedte meg. Valamivel később a postának egy fiatal hivatalnok, Kovács József, aki vásárhelyi illetőségű, kijárta az engedélyt, hogy hazamehessen s onnan el tudott jutni Budapestre. A fővárosban volt április 24-től 29-ig. Fölkereste Robicsék Pál posta- és táviró kormány megbízottát, Hollós vezérigazgatót és dr. Kiss Ferenc főigazgatót. Elmondta nekik azt a kínos helyzetet, amelyben most a szegedi postások vannak, akiket a fizetéstelenség veszélye fenyeget. Azt felelték neki, hogy a város egyelőre kölcsönözze a postások járandóságait, mert pénzt a mai körülmények között nem igen lehet szállítani. Kovács ezzel a válasszal, hosszú utazás után visszaérkezett Szegedre. Közben a postások megkapták májusi fizetésüket. Most azonban az a kilenc millió, amelyet a kormány a város pénzéből visszaküldött, elfogyott már s a szegedi posta tisztviselői a város részéről semmiféle támogatásra nem számíthatnak. Ezt a polgármester ki is jelentette Kőrösi István postafőnöknek, amikor elmondotta neki, hogy Kovács hivatalnokkal mit üzent a budapesti vezérigazgatóság. A postatakarékban volt még kevés pénz, azt azonban szegénysorsu betevőknek, akik 30—50 koronás betétjeikért rimánuzkodtak, ki kellett adni. A postabélyegek is elfogytak. Így most a júniusi személyi és a mulasztathatatlán dologi kiadásokra alig van pénz a postán. Pedig 320.000 koronára volna szükség. A postafőnök ezért föl hívásban a telefonelőfizetőkhez akar fordulni, hogy díjaikat ne egy évnegyedre, hanem egész évre fizessék ki. A kérelmet bizonyára teljesíteni fogják.

Kovács József egy csomó előléptetésről szóló értesítést is hozott magával, amelyeket még a népkormány rendelt el. Sajnos, nem hozhatta el az összeseket, mert sietnie kellett, hogy az utazástól el ne késsék s az a hivatalnok, akit az összeírással megbíztak, sok szegedi nevet kihagyott a hivatalos listából.